

NYHEDSBREV OM

september 2009

Ulykkesforskning & forebyggelse

nr. 30 • sept. 2009 • 10. årgang

ISSN 1600-3373

I DETTE NUMMER:

[side 2-3] Goddag har du et alkohol misbrug?!

Politiet på Bornholm opsøger spritbillister på privatadressen.

[side 4] Overvågning af ulykker i Danmark - fortsat fra forsiden**[side 5] Kommer børn af indvandrere mere til skade?**

Et nyligt publiceret studie viser, at det modsatte faktisk er tilfældet.

[side 6-7] Horsens Kommune - Et sundt og trygt lokal samfund

I over 20 år har Horsens Kommune arbejdet målrettet med ulykkesforebyggelse, først som WHO Healthy City og senere som Safe Community.

[side 8-9] NoFS - Nordisk forskningsnetværk for sikkerhedsforskning afholdte 30 års jubilæumskonference i Norge**[side 10] International forskning****[side 11] Kort nyt****[side 12] Kalender**

SYDDANSK UNIVERSITET

Statens Institut for
Folkesundhed
Center for Ulykkesforskning

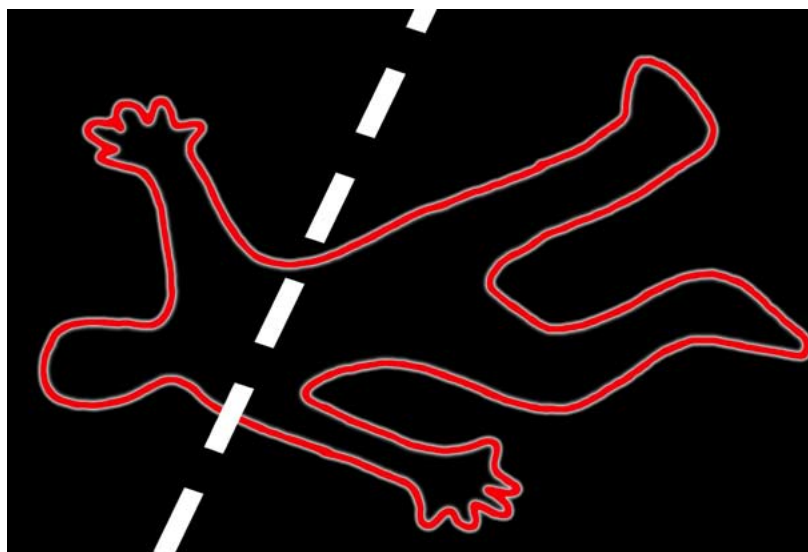

Foto: colourbox

Af Hanne Møller, SIF

Overvågning af ulykker i Danmark

Pålidelige data om forekomsten og alvorligheden af ulykker er afgørende for prioritering af de forebyggende indsatser og for iværksættelse af politiske handlingsplaner på området. Her på siden har vi samlet en vifte af de væsentligste kilder til oplysninger om ulykker, som myndigheder på alle niveauer gør brug af, når de skal monitorere sikkerheden mht. til ulykker og tilskadekomst inden for deres område. Med kommunernes større ansvar for det forebyggende arbejde, herunder ulykkesforebyggelsen, bliver tilgængeligheden af lokale/regionale data om ulykker og tilskadekomst vigtigere end nogensinde, ikke mindst hvad angår de såkaldte hjemme-fritidsulykker.

Arbejdsulykker

Arbejdstilsynet er ansvarlig for registreringen af arbejdsulykker i Danmark og udgiver hvert år statistik over anmeldte arbejdsulykker. Den nyeste opgørelse er fra juni i år og beskriver anmeldte arbejdsulykker 2003-2008. Da antallet af anmeldte arbejdsulykker har været stigende fra 2003 har beskæftigelsesministeren iværksat en handlingsplan for at nedbringe antallet af arbejdsulykker, bl.a. med fokus på nyansatte og udenlandske arbejdstagere. Årsopgørelserne kan findes her: www.at.dk/sw5681.asp

Trafiksikkerheden

Politiet registrerer oplysninger i forbindelse med trafikuheld. Disse oplysninger bearbejdes og offentliggøres løbende af Vejdirektoratet på deres hjemmeside. Hver måned opgøres således antallet af trafikuheld, dræbte og tilskadekomne i Danmark. Der offentliggøres ligeledes kvartals- og årsstatistik om trafikuheld. På Vejdirektoratets hjemmeside er der desuden adgang til interaktiv årsstatistik om trafikuheld, der bl.a. giver mulighed for at opdele data på geografiske enheder (kommuner, vejcentre, politikredse), vejtyper, om ulykken er sket på strækninger eller i kryds o.a., jf: www.vd.dk

Forsættes på side 4

Goddag, har du et alkoholmisbrug?!

SØREN ØRSTED PEDERSEN,
JOURNALIST

*Rådet for Større
Færdselssikkerhed*

WWW.RFSF.DK

Hos politiet på Bornholm har man succes med at stoppe spritbilister ved at opsøge dem på privatadressen. En ædru alkoholiker og politimand banker på, og får mange i behandling. Sidste år faldt antallet af spritulykker på de bornholmske veje med 40 %.

Spritbilister er et af de store problemer for trafiksikkerheden. Derfor satte politiet på Bornholm i 2007 gang i en målrettet indsats, der skulle få antallet ned. Man opfordrede borgerne til at ringe, hvis de havde en mistanke om at en ven, kollega eller familiemedlem kørte spritkørsel eller havde et alkoholmisbrug. Den opfordring var der mange som tog imod, og derefter kunne politiet sætte ind med deres effektive "våben": politiassistent Henrik Wraae Schwarz.

- Jeg tager ud og ringer på døren, og spørger om jeg må komme indenfor. De fleste er nysgerrige, og siger ja. Og når vi så sidder sammen, så fortæller jeg, at nogen i deres omgangskreds er bekymret og mener, at de kører spritkørsel. Jeg gør det klart, at jeg er der for at hjælpe, hvis de vil ud af deres misbrug, fortæller Henrik Wraae Schwarz.

For at forklare folk, at det er vigtigt at gøre noget ved alkoholmisbruget, fortæller Henrik Wraae Schwarz, at hvis de bliver taget i en spritkontrol, så risikerer de at miste kørekortet, miste jobbet og få en økonomisk lussing. Og de argumenter virker! Ud af de 18 personer som Henrik Wraae Schwarz og hans kollega opsøgte i 2008, har 12 af dem taget imod tilbuddet om at komme i behandling for deres alkoholmisbrug. Enkelte gange fortæller han selv om sit eget tidligere liv som alkoholiker, og det kan være det sidste skub, der får folk til at sige ja tak til hjælpen med at komme ud af deres misbrug.

- Jeg har mødt flere af dem efterfølgende, og jeg kunne knapt genkende

Foto: colourbox

dem. Nu havde de pludselig farve i kinderne og liv i øjnene modsat første gang, da jeg mødte dem. Flere af dem har takket mig for hjælpen. En enkelt fortalte, at hvis vi ikke havde grebet ind, så havde han drukket sig selv ihjel, siger Henrik Wraae Schwarz.

Flere anmeldelser

Den alternative måde at gribe tingene an på har givet pote. Antallet af anmeldelser er siden 2007 steget med 40 procent. I samme periode er antallet af spritulykker faldet med tilsvarende 40 procent. For at gøre arbejdet så effektivt som muligt arbejder politiet på Bornholm tæt sammen med misbrugsafdelingen i kommunen.

- Det er vigtigt, at kommunen er klar til at tage i mod personen til en samtale så hurtigt som muligt, for ellers kan det

være, at alkoholikerne fortryder, hvis de skal gå og vente i to uger på en samtale. Hos kommunen hjælper de med at finde det rette afvænningsstilbud, så alkoholikeren kommer i behandling så hurtigt og effektivt som overhovedet muligt, siger Henrik Wraae Schwarz.

Der er enkelte personer, som har afvist Henrik Wraae Schwarz, når han spørger om de har et alkoholmisbrug. Hvis han har en klar formodning om, at de er alkoholikere, selv om de nægter, så gør han det klart, at politiet vil holde ekstra øje med vedkommende. Og hvis de møder hans bil på vejene, så vil de stoppe den hver gang og lave en alkotest.

- Det plejer at have en afskrækkende effekt, som betyder, at den pågældende person ikke kører spritkørsel – på den måde, har vi også opnået noget, selv

Fakta

Otte ud af ti spritbilister siger, at de var i selskab med andre, før de kørte af sted. Rådet for Større Færdselssikkerhed vil med kampagnen "Dit spørgsmål kan stoppe en spritbilist" få flere til at blande sig, når de er i tvivl om, hvorvidt en person har drukket for meget til at køre. Hvert år siger politiet cirka 14.000 bilister for spritkørsel. Spritulykker på vejene er hvert år skyld i at 100 mennesker bliver dræbt og 1000 kvæstede.

om det ikke er alle, der går i afvænnings, siger Henrik Wraae Schwarz.

Samlet set betyder indsatsen en enorm gevinst – menneskeligt og økonomisk. Færre familier bliver ødelagt på grund af en alkoholiker, og samfundsmæssigt set er gevinsten, at der sker færre spritulykker på vejene og kommunen får færre udgifter til alkoholrelaterede sygdomme.

Kender det fra sig selv

At benægte sit alkoholmisbrug og forsøge at skjule det kender Henrik Wraae Schwarz alt til. Igennem flere år lykkes det ham at skjule, at han havde et misbrug. Han regnede ud, hvornår han skulle stoppe med at drikke, så alkoholen kunne nå at fordampe inden han skulle møde på job hos politiet på Bornholm. Men en dag gik det galt. Kollegaerne blev mistænksomme, og bad ham puste i alkometeret.

- Jeg blev sendt hjem med det samme, selv om jeg forsøgte at bortforklare. Da jeg senere faldt i igen, hjalp arbejdspladsen mig med at komme i behandling. De har bakket op hele vejen, og gevinsten er, at de har fået en helstøbt medarbejder tilbage, der er klar til at yde sit bedste, siger Henrik Wraae Schwarz, der nu har været tørlagt alkoholiker i otte år.

DTU Transports netbaserede nyhedsbrev 'Trafiksikkerhedsforskning' handler denne gang om spritbilister

Spiritusbilister

Af Hanne Møller, SIF

DTU Transports seneste nyhedsbrev på nettet, Trafiksikkerhedsforskning, juli 2009, sætter fokus på kurser for spiritusbilister og deres effekt i forhold til at undgå tilbagefald til spirituskørsel.

De seneste årtier har der været sat massivt ind overfor spirituskørsel, med bl.a. kampagner, nedsættelse af promillegrænse, øget kontrol og strengere straffe. Antallet af spiritusbilister er blevet halveret siden 1970'erne. For at nedbringe antallet af spiritusbilister yderligere har der siden 2002 været indført tvungne A/T kurser (kursus i alkohol og trafik) for alle, der har fået fradømt kørekortet ubetinget. Siden 1. sept. 2005 blev denne regel udvidet til også at gælde personer, der har fået fradømt kørekortet betinget for spirituskørsel

De danske A/T kurser

I Nyhedsbrevet præsenteres resultater fra en evaluering af de danske kurser og gennemgår samtidig internationale erfaringer mht. effekter af rehabiliteringskurser.

DTU Transport har stået for evalueringen, der bl.a. er blevet til på baggrund af interview med kursister og undervisere og evalueringsskemaer, som kursisterne har udfyldt ved kursets afslutning. De fleste deltagere udtrykte tilfredshed med kurset og et af de emner der hyppigst blev fremhævet positivt var 'beregning af promillen' og forbrændingstider, som giver indsigt i, hvor stor promille et vist antal genstande giver og hvor lang tid det tager, før alkoholen er ude af blodet igen. En del af de interviewede kursister havde i løbet af kurset

ændret mening mht. hvor meget, man kan drikke inden man kører. En del kursister kritiserede dog, at der blev fokuseret for meget på alkoholmisbrug og at de følte sig stempet som misbrugere. Evalueringen sammenlignede også gruppen af personer, der har fulgt A/T kurser, med gruppen af personer, som ikke har modtaget kurset (men har fået en ubetinget frakendelse af kørekortet i 2001). Gruppen der har taget kurser har et tilbagefald der er 40% mindre end hos gruppen, der ikke skulle gennemføre et A/T kursus.

DRUID projektet

Det europæiske DRUID projekt (Driving under influence of Drugs, Medicine and Alcohol) skal skaffe yderligere viden om sammenhængen mellem alkohol og trafiksikkerhed. Projektet startede i 2006 og forventes afsluttet i 2011. Et delprojekt ser på, hvem det er, der bliver taget for spirituskørsel igen og igen – og om der er forskel mellem førstegangsovertrædere og andengangs-overtrædere. Undersøgelsen viser bl.a., at flergangs-overtrædere i højere grad underestimerer deres problematiske alkoholforbrug, især fordi de kan drikke meget uden at føle sig synderligt berusede. Mange er overbevidste om, at de kan kontrollere deres alkoholforbrug og at de selv er i stand til at vurdere, om de kan køre bil.

INFO: NYHEDSBREVET TRAFIKSIKKERHEDSFORSKNING KAN LÆSES I SIN HELHED PÅ [HTTP://NYHEDSBREV.DTF.DK](http://nyhedsbrev.dtf.dk)

DRUID PROJEKTET HAR SIN EGEN HJEMMESIDE:

WWW.DRUID-PROJECT.EU

Overvågning af ulykker i Danmark

(fortsat fra forsiden)

Havarikommisionen for vejtrafikulykker foretager dybdeanalyser af særligt udvalgte trafikulykkestyper, herunder højresvingsulykker, landevejsulykker, cykelulykker i kryds, store varebiler, motorvejsulykker, ulykker med unge. Kommissionen har udgivet en række temarapporter med anbefalinger for, hvordan man forebygger lignende ulykker: <http://www.hvu.dk>

Personskader behandlet på sygehus

Sundhedsstyrelsen er ansvarlig for Landspatientregisteret, der indeholder oplysninger om alle indlæggelser og skadestuekontakter til somatiske sygehuse i Danmark. Alle patienter, der henvender sig med en skade efter et ulykkestilfælde registreres således i registeret. Registreringen af personskader på sygehusene er af interesse for mange forskellige sektorer i samfundet, der arbejder med befolkningens sikkerhed. Skaderegistreringen i LPR gør det også muligt at følge udviklingen i hjemme-fritidsulykker, som udgør over 70% af de skadestuebehandlede skader, samt at supplere og korrigere de officielle registre over hhv. arbejdsskader og trafikuheld, der begge har lave dækningsgrader.

Udover LPR findes der to skadestuebaserede ulykkesregistre på hhv. Statens Institut for Folkesundhed, SDU og Ulykkes Analyse Gruppen, OUH, som foretager en mere detaljeret registrering af tilskadekomst. Data i de to registre

dækker tilsammen dækker godt 20% af alle skadestuekontakter i Danmark. Disse data kan anvendes til prioritering, planlægning og evaluering af lokale ulykkesforebyggende initiativer.

Udover de nævnte registre og overvågninger findes en række detailområder, hvor ulykkesforekomsten overvåges af de ansvarlige myndigheder. Det drejer sig bl.a. om:

Dødsbrande

Beredskabsstyrelsen overvåger udviklingen i dødsbrande i Danmark. Viden om dødsbrandene fås fra følgende kilder: Dødsbranddatabasen, som primært baseres på systematisk indsamlede presseklip (vedligeholdes af Beredskabsstyrelsen), Politidatabasen, som baseres på politirapporter om dødsbrande og endelig Dansk Brand- og sikringsteknisk Instituts papirbaserede brandstatistik over dødsbrande og omkomne i brand (historiske data før 2004). Derudover er der nordstat.net der er en nordisk portal med statistik om redningsberedskabernes aktiviteter i Norden.

El-ulykker, Gas-ulykker

Sikkerhedsstyrelsen har det overordnede ansvar for gassikkerheden og el-sikkerheden i Danmark og offentliggør hvert år en årsstatistik for begge områder. Statistik om el-sikkerhed baseres primært på oplysninger fra Arbejdstil-

synet om el-ulykker i forbindelse med arbejde og suppleres med Ulykkesregisterets data der rummer både hjemmefritidsulykker og arbejdsulykker.

<http://sik.dk/Global/Publikationer/Statistikker>

Fyrværkeri

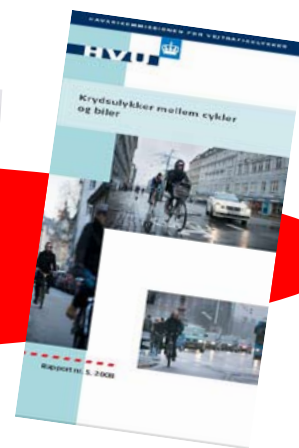
Sikkerhedsstyrelsen er også ansvarlig for sikkerhed vedr. fyrværkeri. Hvert år opgøres statistik over antallet af fyrværkeriskader i de to døgn omkring nytårsaften. Ulykkes Analyse Gruppen udarbejder statistikken på baggrund af indrapporteringer fra alle skadestuer i landet.

<http://sik.dk/Global/Publikationer/Statistikker>

Drukneulykker

TrygFonden har taget initiativ til at få offentliggjort en national druknestatistik, som et vigtigt redskab i arbejdet for at forebygge drukneulykker i Danmark. I 2008 blev druknestatistik for 2001-2006 offentliggjort i en rapport udarbejdet for TrygFonden af Statens Institut for Folkesundhed, SDU. Statistikken er baseret på analyser af data fra Dødsårsagsregisteret og en manuel gennemgang af dødsattester. Det er planen at statistikken år opdateres en gang om året. Rapporten kan downloades eller rekvireres gratis hos TrygFonden.

<http://www.trygfonden.dk>

Børn af indvandrere – kommer de oftere til skade end andre børn?

Der er ofte fokus på sundhedsforholdene blandt børn af indvandrere, idet de på grund af kulturforskelle og forældrenes ofte manglende sprogkunderskaber skulle være mere udsatte for sundhedsrisici, herunder risiko for at komme til skade ved en ulykke.

BJARNE LAURSEN,
SENIORFORSKER

Statens Institut for
Folkesundhed, SDU

WWW.SI-FOLKESUNDHED.DK

I et nyligt publiceret studie blev en gruppe børn 0-14 år, hvis mødre var født udenfor Danmark, sammenlignet med en tilsvarende gruppe børn, hvor mødrene var født i Danmark. De to børnegrupper blev sammenlignet i forhold til, hvor ofte de kom på skadestuen i forbindelse med forskellige typer af ulykker. Undersøgelsen viser, at børn af indvandrere kommer ca. 15% sjældnere på skadestuen end børn, der har dansk-fødte mødre. Dette viste sig at gælde for børn af såvel vestlig som ikke-vestlig oprindelse.

Den lavere forekomst af skadestuekontakt var særlig udtalt for de ældste piger af ikke-vestlig oprindelse, mens forekomsten blandt drenge af ikke-vestlig oprindelse var på samme niveau som de andre drenge, uanset alder. Visse ulykkestyper var særlig sjældne blandt børn af indvandrere, såvel fra vestlige som ikke-vestlige lande: Kontakt med dyr, overbelastningsskader (f.eks. ved idræt) samt fald. Dette kan sandsyn-

ligvis forklares ved forskelle i fysisk aktivitet samt færre kæledyr i hjemmene. Kun ganske få ulykkestyper blev hyppigere set på skadestuen: Først og fremmest skoldninger, som var mere end 3 gange hyppigere, forbrændinger på strygejern (4 gange hyppigere) samt fyrværkerulykker (knap 3 gange hyppigere). Forbrændingerne var desuden oftere alvorlige, når der var tale om børn af indvandrere. Dette kunne tyde på manglende viden om behandling.

Et interessant aspekt er den sociale ulighed: Hvor der for børn af danske mødre er en klar sammenhæng mellem lav socialgruppe for familien og høj ulykkesrisiko, var dette ikke tilfældet for børn af indvandrere. Dette kan også udtrykkes som, at jo højere socialgruppe børn af indvandrere tilhører, jo mere ligner børnenes skademønster andre børns. For den højeste socialgruppe er der ingen forskel, hvilket kunne tyde på at aktivitetsmønstrene for børn i denne socialgruppe ikke afhænger af om oprin-

delsen er dansk.

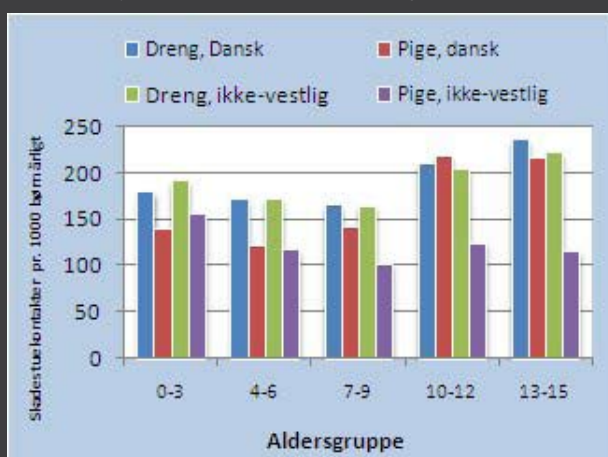
Undersøgelsen fokuserede på morens oprindelse. Der var dog intet der tydede på, at farens oprindelse havde mindre betydning, og forskellene var tydeligst, når begge forældre var af ikke-dansk oprindelse.

Resultaterne viser, at ulykkesforebyggelse blandt indvandrere først og fremmest skal fokusere på at forebygge skoldninger og forbrændinger, samt førstehjælp i forbindelse med forbrændinger.

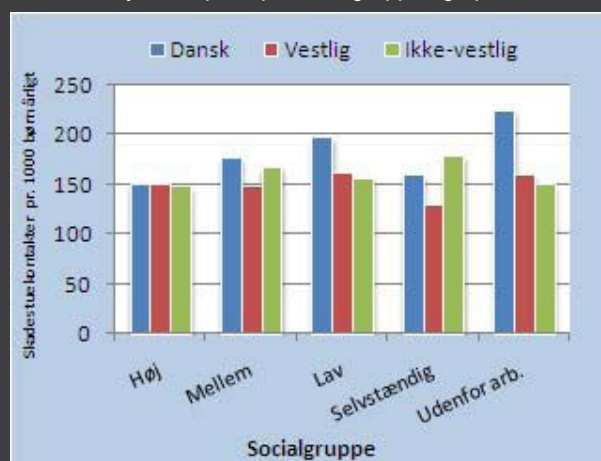
Vestlig oprindelse: EU, Norden, Amerika, Australien. **Ikke-vestlig:** Østeuropa, Afrika, Asien.

Kilde: Laursen B, Møller H: Unintentional injuries in children of Danish and foreign-born mothers. *Scandinavian Journal of Public Health* 37 (6):577-583, 2009

Figur 1. Hyppigheden af skadestuekontakt i forbindelse med ulykker, opdelt på alder, køn og oprindelse

Figur 2. Hyppigheden af skadestuekontakt i forbindelse med ulykker, opdelt på socialgruppe og oprindelse

KOMMUNERNES ULYKKESFOREBYGGENDE ARBEJDE

Horsens Kommune har været med helt fra starten, da koncepterne om trygge lokalsamfund og sunde byer blev udviklet i WHO regi.

Horsens Kommune har år efter år forpligtet sig politisk og engageret borgerne i det ulykkesforebyggende arbejde lokalt. I dette nummer beskrives visionerne med arbejdet og der gives eksempler på en lange række af de initiativer, der er sat i gang i kommunen.

TEMA

Trygge lokalsamfund skabes i fæl

Ingen kunne i 1987 vide, at forebyggelse og empowerment ville være på de politiske dagsordener i 2009 – heller ikke byrådet i Horsens Kommune. Imidlertid var det mere end fremsynet at søge om optagelse i WHO's nyetablerede netværk Healthy Cities – som da bestod af 10 europæiske byer. I dag er der 83 Healthy Cities i det internationale netværk. At dele en fælles vision med 83 europæiske Healthy Cities er en dynamo i borgerinvolvering – at mærke, at man er en del af noget større og at se sammenhæng mellem det lokale og det internationale niveau giver energi og lyst til at involvere sig. Kort sagt – vi deltager i det internationale samarbejde for at blive klogere på os selv og for at lære af andre.

6

Efter 15 år som Sund By blev Horsens Kommune optaget i endnu et WHO netværk, med fokus på sikkerhed, tryghed, forebyggelse og empowerment - Safe Community-netværket. Her blev Horsens medlem nr. 75 på internationalt plan. Udnævnelsen til Horsens Safe Community fandt sted april 2003 ved et nordisk seminar i Horsens under overskriften: "Ulighed i Ulykker".

En forudsætning for at kunne bidrage til udvikling og samarbejde i internationale netværk er dels politisk vedholdenhed, dels prioritering af tværsektorielt samarbejde. Det gælder internt i de kommunale forvaltninger og det gælder i forhold til det regionale, nationale og internationale niveau. Endvidere er en afgørende forudsætning, at borgerinvolvering er konkret virkelighed. Det betyder, at kommunen skaber rum og rammer, som borgerne derefter konkretiserer levende fællesskaber inden for. Koordinering er et kodeord, når mange gode viljer skal trække den samme vej – det er vigtigt at give rum og kompetence til netværk, til medarbejdere og til frivillige, der tør gå nye veje.

Da de tre tidligere kommuner Gedved, Brædstrup og Horsens blev til Horsens Kommune, skulle disse erfaringer

viderebringes ind i den nye storkommune. De to tværsektorielle og tværfagligt sammensatte grupper "Sund By Gruppen" - der skal fremme aktiviteter og netværk vedrørende sundhedsfremme og bæredygtighed - og "Safe Com Gruppen" - der skal fremme aktiviteter og netværk vedrørende sikkerhed og tryghed - blev gendannet og videreført i den nye kommune. I grupperne samles nøglepersoner fra sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet, og gennem arbejdet lokalt og deltagelse internationalt, udvikles og skærpes det forebyggende fokus.

Fra trafiksikkerhedsplan til forebyggelse af kriminalitet

Projekter som sikre skoleveje, Drug-Stop Horsens, Gå-bus, Rollatortræf, Sundhedsdag for ældre med fokus på "Livsmod og fysisk aktivitet", Forebyggelse af kriser og selvmord, Projekt Stop fødekæden til rockerne, Fritidspas for udsatte børn og unge, Knallertundervisning & førstehjælp, Projekt noget for noget - om inddragelse af unge i klubaktiviteter og erhvervsarbejde, er alle projekter, som hver for sig og sammen, viser noget om hvor bredt man

Æblet og hjertet, Sund By 20 års jubilæumsbillede malet af bl. kunstner Ole Grøn efter inspiration fra frivillige i Det Folkelige

tænker, når man i Horsens Kommune taler om forebyggelse og Safe Community-arbejde.

Projekt Sikker Skolevej

Trafikken spiller en vigtig rolle for at opfylde Horsens Kommunes værdigrundlag om at sikre en bæredygtig udvikling i kommunen, både sundhedsmæssigt, miljømæssigt, socialt og økonomisk. Inden den nye Horsens Kommune var en realitet, havde den tidligere Horsens Kommunes Tekniske Forvaltning sammen med Horsens Sund By, Horsens Politi og skolebestyrelsen ved Stensballeskole og Lundskolen lavet en handlingsplan for trafiksikre skolebørn. Handlingsplanen er videreført i den ny kommune og omfatter en række initiativer, der tilsammen skulle understøtte, at flere skolebørn selv transporterer sig til og fra skole. Initiativerne spænder således fra faktuel information om trafiksikkerhed til forældrene over konkurrencer og undervisning på skolerne til fysiske forbedringer på skolevejene. En af målsætningerne er, at 80% af skolebørnene fra 2. klassetrin og op efter i år 2010 skal transportere sig selv til og fra skole, det vil sige enten til fods, på cykel eller i bus.

**INGER KRISTIANSEN,
LEDER AF SUND BY**

Horsens Kommune

WWW.HORSENSKOM.DK

lesskab

illed-
Forum.

Horsens Kommune har med assistance fra Grontmij / Carl Bro A/S i april 2008 fulgt op på handlingsplanen for trafik sikre skolebørn og gennemført en skolevejsanalyse, der skal være med til at danne baggrund for de kommende års trafik sikkerhedsarbejde i kommunen.

Formålet med skolevejsundersøgelsen er:

- at kortlægge elevernes transportmid-
delvalg
- at kortlægge elevernes primære ruter
mellem hjem og skole/fritidsordning
- at udpege lokaliteter som eleverne
vurderer som farlige, eller hvor de
føler sig utrygge ved færdsel til og fra
skole / aktivitet.

I forbindelse med skolevejsanalysen er der gennemført spørgeskemaundersøgelse på skolerne, hvor eleverne er blevet bedt om at angive deres transportmiddel, udpege deres vej til og fra skole/aktivitet samt give deres vurdering af farlige eller utrygge steder. Skolens færdselskontaktlærer og skolebestyrelsen er ligeledes blevet opfordret til at kommentere elevernes vej til og fra skole/fritidsordning.

Samtlige folke-, fri- og privatskoler i kommunen er blevet inviteret til at deltage i undersøgelsen. Eleverne har udfyldt spørgeskemaerne i klassen. 2171 elever har deltaget i undersøgelsen, hvilket giver en total svarprocent på 23 for de deltagende skoler, dog er svarprocenten meget høj i 3., 4., 5. og 8. klasse. Skolevejsanalysen består af en hovedrapport, hvor metode og det samlede resultat for skolevejsanalysen er præsenteret. Desuden består skolevejsanalysen af 23 tillægsrapporter svarende til en for hver af de deltagende

Rollatortræf. Horsens Kommune afholder i samarbejde med frivillige borger rollatortræf for kommunens rollatorbrugere

skoler. I tillægsrapporterne er resultatet for den enkelte skole præsenteret.

Skolevejsanalysen har, sammen med ulykkesstatistik fra Horsens Politi, givet et godt redskab til den videre ulykkesforebyggelse. Planen er, at de mange delrapporter også skal bruges lokalt af de enkelte skoler, skolebestyrelser og andre lokale aktører.

Kom godt af sted – ikke galt af sted

Ergo- og fysioterapeuterne i Horsens Kommunes Sundhedsdistrikter og Horsens Sund By har i samarbejde med frivillige borgere ved flere lejligheder gennemført rollatortræf for kommunens rollatorbrugere i Forum Horsens, med omkring 60 rollatorbrugende deltagere pr. gang.

Ideen med træffet kom fra kommunens terapeuter, som tidligere har lavet et lignende om end mindre træf på et lokalt sundhedscenter. I deres daglige arbejde møder terapeuterne mange af kommunens over 1400 rollatorbrugere og har naturligvis en forståelse for de vanskeligheder, som rollatorbrugere møder i hverdagen. Det handler selvfølgelig først og fremmest om at komme sikkert frem udenfor hjemmets trygge rammer. Det var grunden til, at træffet bl.a. bød på en "rollatorkøreskole", hvor deltagerne med instruktion skulle igennem mange forskellige fysiske forhindringer såsom ramper, kantsten og lignende. Som afslutning på rollatorkøreskolen modtager deltagerne et flot diplom og i øvrigt byder træffet også på et værksted, hvor deltagerne kan få rollatoren eftersat.

Et aktivt liv med træning og samvær med andre mennesker er afgørende for alle mennesker og følger år til liv. Men ikke mindst for rollatorbrugere vil selv en

smule vedvarende træning også føje liv til år! Træffets stavgang og minigolfbane demonstrerede bare nogle få af de mange trænings- og motionsmuligheder, som også rollatorbrugere uden problemer kan deltage i.

Formålet med Horsens Kommunes Rollatortræf er kort sagt at give deltagerne inspiration til en lettere hverdag og igennem samvær med andre mennesker også en mere spændende hverdag. I træffets café, har deltagerne mulighed for at komme i kontakt med de mange foreningstilbud, som rollatorbrugere på lige fod med alle andre kan deltage i. Som regel oplever de deltagende foreninger at hverve nye medlemmer blandt rollatortræf-deltagere.

Rollatortræffet er et arrangement, som kommer rigtig mange mennesker til gode, og er et smukt eksempel på samarbejde mellem Horsens Kommune og frivillige. Samarbejde på tværs gør ting mulige, som ellers ikke er mulige.

Borgerinddragelse og forebyggelse

Når der er en fælles vision i en kommune vedrørende borgerinddragelse, når der udvikles fælles sprog og forståelse mellem ansatte og borgere, når der er politisk tilkendegivelse af værdien af borgerinddragelse og når der skabes gode rum og rammer for netværk, kan borgerinddragelse og vedvarende fokus på forebyggelse lykkes. Over 20 års arbejde lokalt, regionalt, nationalt og internationalt har hjulpet Horsens godt på vej - og kreativ risikovillighed og fokus på innovation bærer arbejdet videre.

Foto: Horsens Sund By /
Per Algreen

18. nordiske forskningskonference om sikkerhed

HANNE MØLLER,
KOMMUNIKATIONSMEDARBEJDER

Statens Institut for Folkesundhed, SDU

WWW.SI-FOLKESUNDHED.DK/CUF

Ved Hurdalsjøen, 25 kilometer nord for Oslo, samledes nordiske sikkerhedsforskere til konference i juni i år. Konferencen går under navnet NoFS (nordisk forskningsnetværk for sikkerhedsforskning), og var i år noget særligt, da netværket fejrede sit 30 års jubilæum. Mange af deltagerne har været med helt fra starten, og er i dag toneangivende forskere eller eksperter inden for feltet.

Oprindeligt har netværket sin rod i arbejdsrelateret sikkerhed, men har bredt sig til også at beskæftige sig med trafiksikkerhed, hjemme-fritidsområdet og selvmord/voldshændelser. Temaet for konferencen bredte sig ennemæssigt endnu mere ud i år, med et fokus på 'Sikkerhed i det globale samfund'. Perspektivet blev hævet fra 'hverdagssikkerhed', som de fleste deltagere arbejder med, til i højere grad at handle om hvordan internationale udviklinger såsom finanskriser, global opvarmning, krig, terror, migration mv. spiller en rolle for sikkerheden nationalt og globalt – og øver indflydelse på den måde vi tænker og arbejder med sikkerhed, på forskellige niveauer.

Global sikkerhed

Til at slå temaet an havde arrangørerne inviteret to nordmænd med international løbebane. Nordmanden, Jan Egeland arbejdede indtil 2007 som UN Under Secretary-General for Humanitarian Affairs and Emergency Relief Coordinator – udpeget af Kofi Annan.

Egeland har intensivt rejst rundt i verden, hvor der har været borgerkrig, naturkatastrofer, fattigdom, tørke mv. og gjort opmærksom på de humanitære katastrofer, der ofte er en konsekvens heraf. Han har på baggrund af sine erfaringer og møder med befolkninger og guerillaer i disse katastrofeområder skrevet bogen 'A billion lives'. Hans pointe i bogen og i hans foredrag er, at det er et paradoks, at vi i vesten har udvist så meget talent til at sikre os selv på alle leder og kanter,

Sverre Røed-Larsen, fra den Norske planlægningskomité - åbnede d. 18. NoFS konference

mens den 'nederste' milliard mennesker lever i en meget usikker verden, og ikke har nogen mulighed for at ændre på deres situation. Jan Egeland mente, at den største sikkerhedstrussel i verden i dag er naturkatastrofer. Antallet af naturkatastrofer er tredoblet på kort tid og vi oplever mere ekstremt vejr, pga. klimaforandringerne, samtidig bor flere folk i dag i mere udsatte områder end tidligere – hvilket er en rigtig dårlig cocktail. Egeland mente derfor, at klimakonferencen i København kan blive den vigtigste konference, der nogensinde bliver holdt.

Den anden nordmand var Sven Møllekleiv, i dag direktør for Norges Røde Kors og tidligere direktør i det norske Veritas. Han forsøgte at beskrive det nye risikobillede, som virksomheder arbejder under i dag og i morgen, som følge af, at de opererer i en global verden med komplekse og krævende risikomiljøer, og med skrappe krav til sikkerheden. I den globaliserede verden af i dag kan alle følge med, når virksomhederne begår fejl. Derfor er udfordringerne for virksomhederne i dag ofte af etisk karakter. Og hvis virksomheder skal kunne gøre sig gældende, bør de leve sine værdier og ikke kun skrive om

dem.

Disse indledende indlæg skabte en vis røre i forsamlingen, da emnerne ligger langt fra de daglige arbejdsopgaver/forskningsområder med at skabe mere sikkerhed i konkrete virksomheder, forebygge børns og ældre ulykker i kommuner eller skabe bedre sikkerhed for trafikanter, som er virkeligheden hos de fleste deltagere.

I løbet af konferencen kom der flere eksempler på, hvordan vi i Skandinavien kan bidrage med vores viden om sikkerhed og at vi har et ansvar for at bidrage, men at vi samtidig også har meget vi kan lære af, hvordan andre lande griber sikkerhedsarbejde an.

Myter og fiktion

Professor Ragnar Andersson har i en årrække forsket i sammenhængen mellem risiko for skader og samfundsmæssig udvikling. På konferencen præsenterede han sine resultater, der viser, at der er en stærk sammenhæng mellem sundhed og økonomisk udvikling. Forbedringer i sundhed har kunnet iagttages over tid i alle globale regioner. For ulykker ses for de fleste typer en nedgang i forekomsten med stigende indkomst (BNP), der er dog en vigtig

Foto: Svein G. Nyblin

undtagelse, nemlig ældres ulykker som er stigende (velstandsrelateret). Generelt sker der en omfordeling af ulykker fra de unge til de ældre i forbindelse med økonomisk udvikling.

Præsentationens titel var: Globalization and safety – on myth, facts and fiction og kan vist også ses som en kommentar til, at fokus såvel politisk og økonomisk har bevæget sig fra forebyggelse af hverdagsulykker mod forebyggelse af store katastrofer/terror.

Ragnar og kollegaer har tillige beskæftiget sig med udviklingen af skader og mortalitet som følge af væbnede konflikter, terrorisme og naturkatastrofer og de finder, at de internationale statistikker på dette område er særdeles biased, pga. inkonsistens i de benyttede inklusionskriterier. Justerede data viser derimod, at der er en nedgang i omfanget af både terrorisme og krig. Også hvad angår naturkatastroferne maner Ragnar og co. til besindighed. Analyser viser, at trends i klimarelaterede katastrofer er stigende, men at antallet af mennesketab er faldende. Årligt dør omkring 5.8 millioner mennesker pga. ulykker, mens kun ca. 50.000 dør som følge af naturkatastrofer og såkaldte teknologiske katastrofer – fx inden for industri/transport (kemiske udslip, eksplosioner, flystyrt mm.) Katastrofer påvirker fattige områder langt kraftigere (mht. eksposition og sårbarhed/udsathed). Dødsfald pga. katastrofer udgør således under 1% af alle ulykkesrelaterede dødsfald.

Set i dette perspektiv, lever de skandinaviske folk formentlig som de sikreste folkefærd i hele menneskehedens historie.

Ragners pointe er derfor, at hovedudfordringen mht. til sikkerhed for lande som vores er en aldrende befolkning, mens den globale udfordring er fattigdom.

Fortid, nutid, fremtid

Sikkerhedsforskningen har efterhånden nogle år på bagen, og i anledning af 30 års jubilæet var det naturligt at gøre lidt status over områdets udvikling. Professor Jan Hovden, professor i Safety management, var blevet bedt om at give forsamlingen et overblik over udviklingen i sikkerhedsforskningen, hvad feltet har bedrevet og hvilke udfordringer forskningsområdet står overfor i dag. Præsentationen findes på netværkets hjemmeside (www.nofs.net).

40-50 forskere, planlæggere og medarbejdere fra private virksomheder fra hele Norden deltog i konferencen.

net). Samtidig fik Elisabeth Lagerløf lov at afslutte konferencen med et indlæg om de fremtidige udfordringer som ulykkesforebyggelsen og de sikkerhedsfremmende indsatser står overfor, set i et globalt perspektiv. Lagerløf pegede bl.a. på, at vi i stor stil eksporterer 'risky businesses' til lav indkomst-lande hvor sikkerhedsforhold og sikkerhedskulturer er dårligere, hvilket er et etisk dilemma. Vi står også overfor store demografiske udfordringer i og med at Europas befolkning bliver ældre og ældre. Der kommer flere kvinder på arbejdsmarkedet, men der mangler forskning med fokus på kvinders forhold – og endelig er der den stigende migration, særligt fra Afrikanske lande, hvor de lokale forhold med arbejdsløshed og fattigdom tvinger folk til at søge til fx Europa.

Paralle sessioner

I de parallelle sessioner blev der arbejdet med mindre globale problematikker i forskellige workshops, under overskrifterne:

- Positiv sikkerhed – læring og udvikling
- Arbejdslivssikkerhed
- Transportsikkerhed
- Læring efter ulykker

Alle indlæggende kan læses på nofs.net.

Kulturmøde

Konferencen foregik i en ualmindelig god og afslappet stemning. NoFS har alle år været drevet af ildsjæle med et stærk engagement i sagen – og det kan mærkes. Der er dog ved at komme en alderskløft mellem de oprindelige

initiativtagere, som nu er modne seniorer personer og de, som evt. skal føre netværket videre.

Der har været en tradition for, at konferencen afholdes på de skandinaviske sprog – hvilket også var tilfældet denne gang. I evalueringsrunden var der nogen debat om, hvorvidt det var hensigtsmæssigt at fortsætte med det. Nordmænd og svenskere er generelt glade for de skandinaviske sprog, mens finnere og danskere helst så, at man brugte engelsk. Der er fordele og ulemper ved begge løsninger – så det er svært at nå til enighed om præferencerne.

Det er efterhånden sjældent at jeg færdes i rene nordisk fællesskaber, og det var rart at opleve hvordan vi kulturelt stadig har så mange træk tilfælles og samtidig adskiller os fra hinanden. Fx gik det op for mig, at der eksisterer en anden drikkekultur i Norge. Ved den første dags middag fik vi således skænket ét glas vin/øl efter eget ønske.. og jeg sad længe og ventede på, at de kom rundt og skænkede anden gang – hvilket ikke skete, derimod kom de med en lille regning til hver deltager, til afregning for egne drikkevarer. Til festmiddagen var der afsat to glas til hver person uden beregning. Egentlig fint nok, men ikke prøvet før.. og en noget mere besindig alkoholkultur end vi er vant til i Danmark. Hermed er idéen givet videre!

Stafetten går nu videre til Sverige og den nye **Myndighed för samhällsskydd och beredskab** der skal afholde konferencen i 2011.

International forskning

Et vindue til verden

Hektoen LF, Aas E, Lurås H. Cost-effectiveness in fall prevention for older women. Scand. J Public Health 2009 Aug;37(6):584-9
Faculty of Health Sciences, Physiotherapy, Oslo University College. Liv. Hektoen@hf.hio.no

Studiets formål var at estimere omkostningseffektiviteten ved implementeringen af et øvelsesbaseret faldforebyggelsesprogram for hjemmeboende kvinder over 80 år, i Norge. Effekten af at indføre dette hjemmebaserede, individuelle øvelsesprogram på antallet af fald baserede sig på et studie fra New Zealand. Resultat: De finder, at reduktionen i de gennemsnitlige sundhedsudgifter pr. individ for behandling af faldrelaterede skader var 1,85 gange højere end omkostningerne ved at implementere det faldforebyggende øvelsesprogram. Konklusion. Reduktion i sundhedsomkostninger mere end opvejer udgifterne til implementeringen af programmet.

Mao SJ, et al. Injuries associated with bathtubs and showers among children in the United States. Pediatrics. 2009 Aug;124(2):541-7

The Ohio State University College of Medicine, Columbus, Ohio. USA

Studiet beskriver de epidemiologiske karakteristika ved ulykker i badekar og brusenicher blandt børn i USA. Data fra NEISS 1990-97 blev benyttet for aldersgruppen 0-18 år. Estimeret kom 791 200 børn til skade efter ulykker i badekar og brusenicher/brusekabiner i perioden, med et gennemsnit på 43.600 ulykker årligt og en rate på 5,9 ulykker pr. 100.000 børn pr. år. Aldersgruppen under 4 år tegnede sig for 54,3 % af ulykkerne. Den hyppigste

skade var flænger (59,5%) og hyppigste skadede kropsdel var ansigt, hoved/nakke (63%). Langt de fleste ulykker skete fordi barnet gled, snublede eller faldt (81%). Dette er det første studie af ulykker i badekar/brusenicher, der anvender nationalt repræsentative data for USA. Antallet af ulykker kunne reduceres ved at indføre badeværelsesunderlag med større skridsikkerhed.

HUG, Baker SP. Trends in unintentional injury deaths, US, 1995-2005: age, gender and racial/ethnic differences. AM J Prev Med. 2009 Sep; 37(3):188-94.

Department of Epidemiology and Health Statistics, School of Public Health, Central South University, Changsha, China

Formålet med studiet var at analysere stigningen i ulykkesrelaterede skader i USA i perioden 1999-2005, med særlig fokus på udviklingen i rater for specifikke befolkningsgrupper. Data fra CDC's webbaserede injury Statistics Query and Reporting System blev anvendt. Resultater: Den overordnede rate for død som følge af ulykker steg fra 35,3 pr. 100.000 i 1995 til 39,0 i 2005. Kun blandt hvide var stigningen signifikant, med 2% stigning pr. år for drenge/mænd og 2,8% stigning pr. år for piger/kvinder. Forgiftning var den dødsårsag, som steg mest blandt voksne af alle racer. Detailanalyser viste, at det var blandt grupper af hvide de største og mest signifikante stigninger blev fundet, bl.a. mht. til kvælning hos hvide børn under 5 år, trafikulykker hos hvide 45-64 årige og druknedød samt forbrænding/ild hos hvide kvinder i alderen 45-54 år.

Hingson RW, Zha W. Age of drinking onset, alcohol use disorders, frequent heavy drinking, and unintentionally injuring oneself and others after drinking. Pediatrics. 2009 Jun;123(6):1477-84

Division of Epidemiology and Prevention Research, National Institute on Alcohol Abuse and Alcoholism, Bethesda, USA. rhingson@mail.nih.gov

Studiet undersøger hvorvidt tidlig drikke debut er prospektivt associeret med overhyppighed af tilskadekomst under indflydelse af alkohol. Fra 2001 til 2002 blev der foretaget personinterviews med en national stikprøve af voksne over 18 år. Fra 2004 til 2005 blev disse personer

gen-interviewet. Den kumulative 2-survey havde en responsrate på 70,2 %. Respondenterne blev bl.a. spurgt om alder for, hvornår de begyndte at drikke, diagnostiske spørgsmål vedr. alkoholafhængighed og misbrug, risikoadfærd og hvorvidt de under indflydelse af alkohol selv var kommet til skade, eller havde skadet andre. Resultater: Analyserne viste, at jo yngre respondenterne var, da de begyndte at drikke, des større var sandsynligheden for, at de mellem de to undersøgelser havde oplevet alkoholafhængighed/misbrug, bingedrikning mindst ugentlig, kørt bil under indflydelse af alkohol og at befinde sig i en situation, hvor de efter at have drukket kunne komme til skade. Mere end 1/3 af skaderne skete for personer under 25 år.

Jokela M, Pwoer C, Kivimäki M. Childhood problem behaviors and injury risk over life course. J Child Psychol Psychiatry. 2009 Jul 1. E-pub
Department of Psychology, University of Helsinki, Finland

Børns udadreagerende eller indadreagerende adfærd har været associeret med forhøjet risiko for skader i barndom og ungdom, men det er uvist om associationen også gælder, når børnene er blevet voksne. Studiet belyser dette ved at følge deltagere fra den britiske fødselskohorte fra 1958 (n=11.537). Problemfyldt adfærd blev indberettet af lærere ved alder 7 og 11. Skader blev rapporteret af deltagernes forældre ved alder 7, 11 og 16 og af deltagerne ved alder 23 og 33, 42 og 46. Mål for barnets familieforhold inkluderede socialklasse, familiestørrelse og evt. familieproblemer. Psykologiske bekymringer/kvaler blev behandlet som en medierende faktor og blev vurderet ved alder 23,33 og 42. Resultater: Udadreagerende adfærd er en prædiktør for øget risiko for skader. En stigning på én standardafvigelse i score for udadreagerende adfærd var associeret med en 10-19% stigning i raten for skader i barndom, ungdom og som voksen. I modsætning hertil så faldt skadesraten ved indadreagerende adfærd med 3-9 % i ungdommen og som voksen. Udadreagerende adfærd var associeret med forskellige ulykkestyper, herunder trafikulykker, ulykker i hjemmet, på arbejdspladsen og voldelige overfald, mens den indadreagerende adfærd forudsagde et fald i risikoen for sportskader, trafikulykker og ulykker i hjemmet.

Pilotprojektet om udvidet skadesregistrering

Som beskrevet i nyhedsbrevet/maj-2009 er det tværministerielle pilotprojekt om udvidet skadesregistrering på Glostrup, Århus og Odense skadestuer under planlægning.

Det står nu fast, at den udvidede skaderegistrering gennemføres i perioden 1. januar 2010 til 31. december 2011. Herefter beslutter projektets styregruppe om den udvidede registrering skal fortsætte på de tre skadestuer, evt. udbredes til flere skadestuer eller alternativt gøres landsdækkende.

Pilotprojekts formål er bl.a. at sikre:

- stedfæstelse af ulykkessted for trafikulykker, således at der kan udføres egentlige sortpletanalyser for farlige kryds/strækninger.
- oplysninger om branchen den tilskadekomne arbejder inden for, ved arbejdsulykker, således at data kan supplere de officielle data vedr. anmeldte arbejdsulykker.
- oplysninger om produkter involveret i ulykkerne. Erfaringer fra Ulykkesregisteret og Ulykkes Analyse Gruppen viser, at disse oplysninger er afgørende vigtige, når man skal følge udviklingen i og årsagerne til forskellige former for ulykker. Det gælder fx trampolinulykker, ulykker med forskellige former for værktøj, fald fra stiger/stilladser, ulykker med forskellige legepladsredskaber, elektriske produkter, kemikalier m.fl..
- Detaljerede oplysninger om, hvor ulykken skete (sted) og hvordan den skete (skadehændelse og skademekanisme).

Samtidigt er det væsentligt at opnå valide data som kan anvendes til forebyggelse af skader og forskning i skader – og at undgå indsamling til flere forskellige registre.

Der er nedsat fire arbejdsgrupper, som skal forberede og afklare forskellige forhold inden registreringen igangsættes. Det drejer sig om arbejdsgrupper vedr:

- Stedfæstelse af trafikulykker (formand Jens Lauritsen, Ulykkes Analyse Gruppen)
- Produktliste (Bjarne Laursen, Statens Institut for Folkesundhed, SDU)
- Registreringsvejledning (Solveig Bang, Sundhedsstyrelsen)
- Brancheregistrering ved arbejdsulykker (Ulla Binger, Arbejdstilsynet).

Projektgruppen vil løbende følge op på og evaluere de tre skadestuers registrering, for at sikre at kvaliteten af data er i orden.

INFO: SUNDHEDSSTYRELSEN ER FORMELT PROJEKTLEDER FOR PILOTPROJEKTET. FLERE OPLYSNINGER OM PROJEKTET KAN FÅS VED HENVENDELSE TIL PROJEKTLEDER TRINE KIRKEBY, SUNDHEDSSTYRELSEN: TRK@SST.DK

Vi følger i Nyhedsbrevet løbende op på, hvordan det går med pilotprojektet.

KORT NYT

WHO guide om at vurdere de økonomiske konsekvenser af sygdom og skader

Hvordan påvirker dårligt helbred og skader i en befolkning den økonomiske vækst i en nation? Hvor meget betaler husholdningerne for udgifter til medicin mm. pga. sygdom/skader? og hvilken indflydelse har sygdom og skader på produktiviteten i virksomhederne? Det er spørgsmål som kan skærpe forståelsen af konsekvenserne af sygdom og ulykker i forskellige kontekster. WHO har nu udgivet en guide, der dels behandler de grundlæggende begreber inden for denne type studier og samtidig beskriver, hvad det indebærer når én metode/koncept vælges frem for en anden. Guiden er et forsøg på at afhjælpe de metodemæssige problemer, der hersker på feltet mht. hvordan man opnår empiriske estimater. Forfatterne håber, at guiden kan bidrage til at forbedre praksis og forøge graden af sammenlignelighed og ensartethed mellem studier på området.

INFO: [HTTP://WWW.WHO.INT/CHOICE/PUBLICATIONS/D_ECONOMIC_IMPACT_GUIDE.PDF](http://www.who.int/choice/publications/d_economic_impact_guide.pdf)

Karin Helweg-Larsen er udpeget som WHO Focal point for Injury and violence prevention

Som en del af WHO's forebyggelsesprogrammer for hhv. injuries og violence er hvert medlemsland blevet bedt om at udpege en national focal point for hhv. ulykkes- og voldforebyggelse. Netværkene af nationale focal points arbejder for at fremme forebyggelsen af ulykker og voldshændelser på nationalt og internationalt niveau, og mødes for at udveksle viden og evidens om, hvad der virker mht. politikker og intervention på områderne. Danmark har i en årrække ikke haft disse positioner besat. Det er derfor glædeligt, at læge Karin Helweg-Larsen fra Statens Institut for Folkesundhed, SDU nu er blevet udpeget som focal point for Danmark for både vold og ulykker. Karin Helweg-Larsen er seniorforsker og en af landets førende eksperter indenfor forskning i de sundhedsmæssige følger af vold og seksuelle overgreb.

Klimaændringer og risikoen for ulykker

Videnscenter for klimatilpasning ved Klima- og Energiministeriet har udviklet en portal kaldet 'Klimatilpasning', der indeholder oplysninger om, hvordan klimaændringerne vurderes at få betydning for vores liv. Portalen er rettet

mod hhv. borgere, kommuner og erhverv. Klimaændringernes betydning for risikoen for ulykker er også kort beskrevet på den del af portalen, som handler om konsekvenserne for vores sundhed. Det vurderes at klimaændringerne kun vil have en svag indflydelse på risikoen for ulykker. "Klimaændringernes største betydning for ulykkesforekomsten vil sandsynligvis være indirekte, idet et varmere vejr vil øge mængden af udendørs aktiviteter. Dette har mange gavnlige effekter, men vil også øge antallet af ulykker, f.eks. sportsulykker, badeulykker, cykelulykker."

INFO: WWW.KLIMATILPASNING.DK

KALENDEREN

KONFERENCER

Folkesundhedsdage
Folkesundhed i Danmark -
hvem skal tage ansvar?
Hotel Nyborg Strand
21.- 22. september 2009

EASCog. Euro-atlantic stakehol-
ders conference
Stockholm, 1.- 2. oktober
<http://www.easc09.se/>

Senior Safety
- future challenges
Nordic Conference
Karlstad, Sverige, 21.- 22. oktober
2009
www.phs.ki.se/csp/pdf/Conferences/2009_senior_safety_call_for_abstract.pdf

European Child Home Safety
Conference
2.- 3. november 2009, Stratford-upon-
Avon, England
www.rospa.com

Vi gjør Norge tryggere. Årskonfe-
rence for alle skadeforebyggere fra
alle sektorer
Oslo, 17.- 18. november 2009
www.skafor.org

The second joint European Confe-
rence on Public Health (EUPHA)
Lodz, Polen 26.- 28. november 2009
www.eupha.org/site/upcoming_conference.php

Fifth Ministerial Conference on
Environment and Health
Parma, Italy, 10.- 12. marts 2010
<http://www.euro.who.int/parma2010>

The Second European Regional
Safe Community Conference
Incorporating the 7th Nordic Con-
ference on Safe Communities
How to develop Safe Communities
in Europe using the Nordic expe-
riences.
- Re-establishing a European Net-
work of Safe Communities.
Reykjavik, Island 19.- 20. maj 2010
<http://www.lydheilsustod.is/SC-2010Iceland/>

Workingonsafety 2010 -
On the way to vision zero
Røros, Norway 7.- 10. september 2010
<http://www.wos2010.no/>

10th World Conference on Injury
Prevention and Safety Promotion
London 21.- 24. september 2010
<http://www.safety2010.org.uk/>

KURSER

Safety Climate Concepts,
Measurement and Intervention
NIVA Course
Helsingør 23.- 25. september 2009
www.niva.org/courses/4910_Safety_climate.htm

6th International Course - A Ph.D.
Course
Research in Injury Prevention and
Safety Promotion: Designs, Met-
hods & Analysis
Stockholm, Sverige, okt.-nov. 2009
(5 uger)
Email: Reza.Mohammadi@ki.se

4th International Ph.D. Course on
Internet . Injury Surveillance and
Coding
1. okt. 2009 - 31. marts 2010
E-mail: lars-gunnar.horte@ki.se

Om nyhedsbrevet

Nyhedsbrevet udgives både i papir-
version og på internettet:
www.si-folkesundhed.dk/cuf.
Ønsker du at modtage en elektronisk
udgave af nyhedsbrevet, kan du
tilmelde dig mailinglisten på hjemme-
siden. Ønsker du at modtage papir-
versionen bedes du maile til:
ham@si-folkesundhed.dk

KOLOFON

NYHEDSBREVET ER UDGIVET AF:

Center for Ulykkesforskning

Statens Institut for Folkesundhed
Syddansk Universitet
Øster Farimagsgade 5A, 2. sal
1399 København K

Tlf.: 3920 7777

Telefax: 3920 8010

www.si-folkesundhed.dk/cuf

REDAKTION:

Kommunikationsmedarbejder:
Hanne Møller, m.fl.

GRAFISK TILRETTELÆGGELSE:

Hanne Møller
TRYKKERI: Kailow Tryk

10. ÅRGANG. UDKOMMER 3 GANGE ÅRLIGT.
DEADLINE, NÆSTE NUMMER: 16. NOVEMBER 2009
NÆSTE NR. UDKOMMER I DEC. 2009

OPLAG: 800 EX.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise,
forkorte eller redigere de indsendte indlæg.

Alle indlæg skal være forsynede med afsen-
der-navn og adresse. Indlæg sendes til Hanne
Møller: ham@si-folkesundhed.dk

Artikler eller større uddrag
må gengives med
kildeangivelse –
og efter aftale med
forfatteren.

